al II Nr. 64

4 pagini

Duminecă 21 Noemvrie 1943

Glasul Nistrului

Redacția și Administrația:
...ESA GUVERNĂMÂNTULUI

FOAIE SAPTAMANALA

ODESA, Piața Adolf Hitler, 1
Telefon No. 44 - 45

...SCADA SVONURILOR

...dată svonurile „nu și-au a... ...at cuib mai trainic ca'n vre... ...le actuale.

...le alarmante, care circulă ...verent, din gură în gură, ...și parțialitatea lor, ne coboară ...simțite, din sfera unei ati... ...demne, la o stare depri... ...și adeseori umilitor de co... Dacă s'ar compara obiec... ...eca cu ea însăși-în stadiul ...iv și în ultima ei diforma... ...ni s'ar părea deloc exage... ...ticala: Din țânțar – armăsar. ...urile se nasc totdeauna din ...elegerea unei idei sau dintr'o ...gere a ei, după plac, cum ...nvine. Ca să recurg la o ...la, nu lipsită de un carac... ...peiorativ, – trebue să mă gân... la baloanele străvezii de să... din copilărie, care creșteau ...ginos, în ochii noștri mirați, ...rând însă în aer, din vârfu ...ui de cucută, tot atât de re... lăsându-ne, după unele ba... mai multicolore, un mare ...n suflet. Cifrele se multipli...cându-se astfel o diabolică ...a lor: din zeci în sute, din mii și chiar milioane. Risipa ...e practicată pe o scară ...i, căci aici nu este vorba ...o justificare a lor, pe bază ...te (dosare parafate și sigilate, ...supratimbrate. etc.). Faptele, ...celași ritm accelerat, se în... ...c de un văl de minciună ...pătruns. In cafenele, la col... ...de stradă, în tramvaiu și ...n locuri „mai înalte", svo... ...fierb, se agită, ducând ...împotriva altora, o crânce... ...pe vieață și moarte. ...din svonuri însă nu are ...ență mai remarcabilă, du... ...reducându-se uneori doar ...dipită, atât cât îi trebue ...lei bolnave ca să parcurgă ...intercranian îngust, dela ...he la a'ta.

...am auzit vorbindu-se cu în... ...ță, între altele, că ambasada ...a părăsit Ankara. (D-l ...Pappen, care depunea cu ...ziie în urmă, o coroană ...rmântul lui Kemal Ataturk, ...a nimic despre această ple... ...pripită). S'a mai vânturat ...svonul că patru sute de va... engleze au și trecut în ...a Neagră. Raspunsul acestu... ...l dă știrea oficială: capitu... ...insulei Leros.

...născocirile mai ales în le... ...cu marșul hoardelor roșii, ...gate de lumea, care vede ...numai prin prisma emi... ...or subiective anglo-sovietice, ...ită să se strecoare sub ...condeiu. Viitorul apropiat ...oaște în toată amploarea ei, ...a strategiei germane. O ...ose de pe-acum, chiar vân... ...de fraze goale dela Lon... ...Moscova. Ofensiva min... ...or iudeo-bolșevice, a și în... ...să se prăbușească, întocma ...baloanele transparente de ...

George Moroșanu

ODESA. Vedere generală a portului

POPOARE MICI ȘI POPOARE MARI

de ION NEICU

De când s'a pornit războiul cel mare și crâncen cu Rusia, s'a pornit în satele și orașele noastre și o vorbă: că Rusia e mare, că are popor mult și că nu poate fi biruită. Se înțelege că vorba aceasta a fost ușor crezută de multă lume, fiindcă adevărat că Rusia este o împărăție foarte întinsă și poporul ei este mult la număr.

Adevărat este că un popor mare, cu greu va fi biruit de alt popor mai mic decât el. Iar dacă poporul acela mare are și o țară mare, atunci cu atât mai greu poate fi biruit.

Cu toate acestea, noi ne aducem aminte că, acum treizeci și opt de ani, împărăția rusească a fost bătută zdravăn de poporul mai mic al Japonezilor, la Port-Artur, în Asia de răsărit, la marginile pământului rusesc.

Iar Moldovenii n'au uitat că pe vremea lui Stefan cel Mare și Sfânt, oștiri turcești cât frunza și iarba au făcut calea întoarsă în fața armatei mici dar viteze a Moldovei.

Și ce împărăție mare, era pe vremea aceea Turcia! Ea cuprindea toată Turcia de azi, toată Arabia, o parte din Persia, toate țările dela Marea Neagră și până la Marea Adriatică, ea se întindea chiar până departe în Africa și stăpânea și ostroavele Mării Mediterane, pe când Moldova era ce este și azi: Bucovina, Moldova dintre Carpați și Prut și Basarabia de astăzi, poporul ei numărând de abia vreo două milioane de suflete.

Era țara mică, dar era inima vitează și era și credința mare!

. . . .

Sunt unii oameni care spun că popoarele mici n'au drept să trăiască în libertate pe lume și că ele trebue să se lase stăpânite de cele mari, fiindcă, fiind mici, nici nu se pot gospodări bine, nici de folos altora nu sunt.

Apoi, atunci ce-ar spune oamenii aceștia când le-am aduce aminte de poporul și de țara mică a Elveției (Șvițera)? Ce țară bine gospodărită și frumoasă este Elveția și ce popor cuminte și vrednic de dat pildă este poporul elvețian! Ce case frumoase și curate, ce orașe minunate sunt în Elveția. Și ce traiu chibzuit trăește țăranul elvețian!

Și Suedia nu este o țară mare și cu toate acestea, este și ea o țară despre care nu se poate vorbi decât de bine.

Iar despre hărnicia și buna gospodărie a țăranilor din mica Danemarcă, a auzit toată lumea.

Cât despre folosul, pe care popoarele și țările mici îl aduc celorlalte neamuri, credem că nu mai este nevoie să vorbim, dacă ne aducem aminte că din poporul cel mic al Elvețienilor, s'a ridicat o seamă de oameni învățați, vestiți în toată lumea, dacă ținem socoteală că dintr'o țară mică și săracă, Portugalia, s'au ridicat oameni care, plecând pe mare au descoperit pământuri noi spre folosul omenirii.

Când spunem acestea, nu trebue să uite nimeni că un popor mic ca al Moldovenilor, a ținut în loc puterea cea mare a Turcilor și neamul de pradă al Tătarilor, apărând Europa.

Iată că nu trebue ca un popor să fie numai mare. El trebue să fie și vrednic. Așa, deci, trebue să judecăm și celor care ne vorbesc despre dreptul la vieață al popoarelor mari, noi trebue să le răspundem cu dreptul la viață al popoarelor vrednice.

DATORIA CEA MARE

S'au încins noroadele pământului la luptă dârză pentru ca din lupta lor să răsară la urmă, când glasul tunului va amuți și când pâraiele de sânge se vor opri, o nouă așezare a lumii.

In amândouă taberele, luptătorii cred că de partea lor este dreptatea și că lupta lor este cea mai binecuvântată. In amândouă taberele ce se află în luptă, oamenii se războesc și mor cu nădejdea că moartea lor va folosi celor ce vor trăi după războiu, că prin moartea lor vor aduce omenirii, câștigul unei păci drepte și a unei vieți mai bune.

Soldații de pe front îndură frigul, lipsurile de tot felul cari se pot întâmpla în războiu, îndură uneori foamea și trăesc în zăpadă, în frig, în ploaie și în sloată, stau în fața morții, pentru noi, aceștia care stăm la casele noastre, care ne căutăm de treburile noastre, care dormim la timp, mâncăm la timp, ne spălăm la timp, facem tot ce ne este de trebuință în liniște și fără să ne ferim de nimic.

Unii dintre noi se mai dedau și la petreceri sgomotoase nu numai în timpul zilei, dar uneori și până târziu în noapte, chefuind fără grije, fără să-și aducă aminte că în ceasurile lor de petrecere, departe, la sute de kilometri, oameni tineri, cari au acasă mame, soții și copii care îi așteaptă, mor cu gândul la cei de acasă, mor, de multe ori, fără să mai aibă timp să mai gândească nimic.

Oamenii aceștia tineri care mor la depărtări mari și necunoscute, oamenii aceștia sunt asemenea sfinților lui Cristos, sunt asemenea mucenicilor din vechime care au murit în chinuri pentru credința lor creștinească, pentru ca să izbândească și să fie stăpân în lume cuvântul Mântuitorului Cristos.

Din moartea mucenicilor s'a născut o lume mai bună, o lume mai miloasă, o lume în care cel mic și sărac, cel slab și neajutorat, a avut dreptul la apărare și la ajutor, o lume în care orice om, fie el cum va fi și cine va fi, are dreptul la pâine și la vieață, o lume în care a putut răzbate cât de puțin, dragostea creștină.

Din moartea vitejilor noștri în luptele din Răsărit, se va naște fără doar și poate, o lume și mai bună, în care cuvântul Domnului se va auzi mai cu tărie și în care omul cată să fie mai bun și mai înțelegător cu aproapele.

Mor departe oameni tineri pentru vieața noastră de mâine, pentru liniștea noastră de astăzi, pentru buna stare a gospodăriilor noastre, pentru noi, pentru copiii noștri, pentru casele noastre.

Iar noi ce facem, ce avem datoria să facem?

Nicolae Dobrogeanu

(Continuare în pag. 4-a)

CUVANTUL EVANGHELIEI

Și era, învățând într'una din sinagoguri, Sâmbătă.

Și ia'ă o femeie era, care avea duhul neputinței de optsprezece ani și era gârbovă și nu putea să se ridice în sus nicidecum.

Iar Isus văzând-o pre dânsa, o a chemat și a zis ei: -femeie, te-ai slobozit de boala ta.

Și Și-a pus pre dânsa mâinile și îndată s'a îndreptat și slăvia pre Dumnezeu.

Iar mai marele sinagogii mânii-indu-se, căci o vindecase Isus Sâmbăta răspunzând zicea norodului: șase zile sunt întru care se cade a lucra; deci întru aceasta viind vă vindecați, iar nu în ziua Sâmbetei.

Iar, Domnul a răspuns lui și a zis: fățarnice, fiecare din voi, Sâmbătă au nu-și desleagă boul său sau asinul dela iesle, și-l duce de-l adapă?

Dar aceasta, a lui Avram fiind, pre care o a legat Satana, iată de optsprezece ani au nu se cădea a se deslega din legătura aceasta în ziua Sâmbetei?

Și aceasta zicând El, se rușinau toți cei ce stau împotriva Lui, și tot norodul se bucura de toate cele slăvite ce se făceau de Dânsul.

Iubiți cetitori,

Mântuitorul Isus Hristos în Evanghelia Duminicii de azi, ne arată că binele niciodată nu-și are sărbătoare.

El vindecă pe femeia bolnavă tocmai în cea mai mare sărbătoare evreiască din săptămână: Sâmbăta, când nimeni aproape nu avea voie să umble în acea zi, o distanță mai mare sau să lucreze.

Domnul nostru Isus Christos vine însă cu o nouă lege, lege care o complectează pe cea veche în care binele când vrei să-l faci din tot sufletul, el poate fi săvârșit chiar în zi de sărbătoare, că oare nu fiecare din voi în zi de *D*uminică nu-și dezleagă boul sau asinul dela iesle și-l duce de-adapă?

Dar tu, iubite cetitor, când vezi pe cineva în nenorocire nu crezi că e omenesc, deși e Duminecă sau o altă sărbătoare, să-i dai ajutor mai mult decât acelui animal, pe care-l duci tu la adăpat?

Floarea sângelui

Albi-roz și roșii îi cresc trandafirii,
ca'n basm îmbrățișând vechiul zăplaz:
grădina ei, - în zumzetul de-amiazi
și'n sura'nvăluire-a amurgirii, -

e cuibul amintirilor de azi...
Aici, cândva, Petruță a Rahirii
i-o râs, dzăcându-i de-ale șăguirii...
Dar lacrimi mari se'nșiruie pe-obraz

și'n cartea cu pecete din străini:
... picioru'nnoată numa prin ruine,
iar inima mi-i plină di verin.

De-amu săntem porniți la drum și cine
știe, poati.., da nu uita, Marie, fluierul
di-arin
și n'aștepta vreo veste dila mine...

GEORGE MOROȘANU

Vieața creștinească în Transnistria

de Florin Andrei

I. P. S. Mitropolitul Visarion Puiu, Șeful Misiunii Ortodoxe din Transnistria a împlinit la 16 Noemvrie, un an, de când Domnul Mareșal Ion Antonescu a semnat decretul, prin care înalta față bisericească a fost numită în postul de grea răspundere al reincreștinării populației transnistriene.

Bisereca a fost cea mai crunt lovită de regimul comunist și de sigur că Transnistria nu a scăpat de prigoana religioasă. La data instalării regimului sovietic în 1917, în Transnistria funcționau 1017 biserici, 13 mânăstiri cu 890 preoți și 384 de călugări. Când armatele române biruitoare aduc la vieață nouă, poporul transnistrian, n'au mai găsit aci decât o singură biserecă în funcțiune, la cimitirul din Odesa și un singur preot. Altarele cu sfintele locașuri, unele distruse, iar celelalte transformate în săli de propagandă comunistă, în timp ce preoții și credincioșii, care mai păstrau luminița sfântă a credinței ortodoxe, erau umiliți și chiar uciși.

Primit în Transnistria, acum un an, chiar de Domnul Prof. Gh. Alexianu, Guvernatorul Transnistriei, Mitropolitul Visarion, a lucrat în ogorul duhovnicesc cu deosebită râvnă, reușind să lege firul creștinismului tăiat cu 2. de ani în urmă, de către comuniști.

Lucrarea creștină a Mitropolitului Visarion, este dintre cele mai rodnice în pământul voevodal al lui Duca Vodă. Mitropolitul Visarion este un bun cunoscător al sufletului rus, deoarece și-a terminat cursurile de specializare la vestita Universitate din Kiev, un însemnat centru de cultură ortodoxă românească, de trainică tradiție, prin luminoasa figură a lui Irimia Movilă.

Numit apoi profesor și director la seminarele din Chișinău și Galați a fost înălțat Episcop al Hotinului. Aci a întreprins o vie și bogată activitate religioasă, construind numai în județul Bălți 4 biserici. In anii 1921-1923 este Episcop la Argeș, iar în 1935 este ales Mitropolit al Bucovinei, unde păstorește cu multă autoritate până în 1940.

La 16 Noemvrie 1942, este însărcinat de Patriarhul Nicodem al României, cu greua misiune a reîncreștinării populației transnistriene.

Vieața creștină în Transnistria, abia dacă mai trăia în amintirea bătrânilor și a câtorva preoți. Totul trebuia făcut dela început și de aceea opera de propagandă religioasă a Mitropolitului Visarion, nu este numai prețuită, dar și bogată în roade.

Astfel parohiile curat românești din întreaga Transnistrie, au 475 de iar biserici. Armata română a venit, reparând 19 biserici, iar armata germană o biserică. Deasemenea sunt în curs de reparație 152 de biserici. Acolo unde nu s'au putut reclădi biserici, s'au făcut 135 case de rugăciune și 12 mânăstiri. In ele slujesc 617 preoți, între care 327 din Țară, în special din Basarabia.

Numai în Odesa s'au redat cursului, 22 de biserici, în care poporul credincios vine în număr foarte mare, însetat să asculte din nou cuvântul Domnului.

(continuare în pag. 3-a)

- Cânt de leagăn -

O, dormi ușor, în visuri line,
Ca albii îngeri, flori de măr,
Când codrul nopții, reci luceferi
Ți-or ninge-argint pe negrul păr.
Să-ți cânte-atunci cu mâini de ceară,
Pe struna nopților de crin,
Un Făt-Frumos, născut din steaua
Ce arde'n cer ca un rubin.

Curgându-ți păru'n râu de aur
Pe umeri albi, omăt de munți,
Să-mi pari atunci al nopții înger,
Desprins din anii mei cărunți..
Și'n lumea ta de vis și zâne,
In cântul nimfelor târzii,
Ți-oiu săruta sub geană, plânsul
Și'nghețul anilor pustii..

O, dormi ușor, cum ...
Adoarme'n pulberi argint...
Când lin se stinge'n codr...
Potirul astrelor târzii..
La capul tău, în ceas de ...
A coborît, în semn de ...
Voinicul cel din basm ...
Cu lănci de fulger, crestin...

Fă nani lin și șterge-ți ...
Inchide'n suflet orce dor,
Un înger alb asupra-ți ...
Fă nani lin și dormi ușor...

Horațiu Ion...

RĂVAȘ DE PE ALTE MELEAGURI

Amintirile sunt florile sublime ale trecutului.

Amarnic s'au mai măcinat în roata vremii, ... și viforoși ani. Nu mai puțin de-un pătrar de ... ne desparte de-atunci.

Crâmpeie duioase din vieața noastră sbuciumat... îmi revin luminoase în minte.

Erai un puiu de flă'ău bucovinean, rupt din ... ca muntelui Rarău. In ochii adânci și senini, îți puteai lesne citi marea timiditate, care ți-a călăuzit pașii ... ai copilăriei. Totuși cu sumanul prins voinicește ... umeri, în urma oilor țurcane, porneai haiduc din ... satului, dela târla lui Petrea G...ău, - poreclit de lume... rea: Pâța - treceai doinind ușor, pe ulița lui Martin... poposeai „o țâră" pentru turmă, la troaca de sub Bâlc..., și apoi nu te opreai decât în mireasma de pe Coasta Bodei.

Precum culegeai tu atunci, poamele pădurii, mângâiat de bătaia lentă a brazilor bătrâni, așa încerc și eu în clipa asta, cu religiozitate, să-mi adun mănunchiu amintirile învolburate în negura timpului.

Dar nu știu ce val nesfârșit de tristețe mă învăluie, când nu dau răgaz gândului ce-l port cu anii tulburi înapoi!

Ții minte, tu, apusul lunii, într'o noapte profund de albastră din 1916? Veneau Paștile în plin războiu. Cu mâna ta, împuită de toate fetele de pe Bodea, mi-ai împletit colțuni frumoși de lână, mi-ai alduit opinci cu nojițe încrustate cu desemne - simbol al frunzelor de salcâm.

Ce-mi voiu rememora însă întotdeauna va fi de bună seamă, cămașa mea cu pui, cusută într'adins de tine singur, cu atâta artă, pentru noaptea aceea neuitată a Invierii . . . .

. . . . .

Și trec peste noi, anii, din ce în ce mai grei. Se tot cufundă fără întoarcere, în trecut. Unii se șterg ca o părere. Alții stăruie dureros, în abis. Ca orice lucru în lumea aceasta vremelnică.

Dar, frate Vasile, în grădina sufletului tău, pe care-l simt cum se sbate în vâltoarea orașelor, - păstrează mai departe, cu sfințenie, taina preocupărilor tale dela marginea copilăriei.

MIHAIL BODEA

ODESA — Opera veche,

Odată, pe malul Bugului

de G. A. LAZĂRESCU

In Fărtaţi, lângă Şmerinca de pe malul Bugului, de cinci zile sosesc mereu pâlcuri de călăreţi prăfuiţi de drum lung şi obositor, ca răspuns la chemarea lui Ion Nicoară, feciorul lui Potcoavă, care le trimesese veste că trebuie să săvârşească cu toţii o faptă mare.

Veneau călăreţii din ţinutul Camenitei, Moghilăului, Balta, Dubăsari, Hotin, Tighina şi Soroca, alţii din Pocuţia şi Podolia, chiar şi de peste Bug, purtând pe cap cuşme late împodobite cu penaje de cocoş sălbatec şi îmbrăcaţi în dolmane cu găetane, pantaloni strânşi pe pulpe şi cisme galbene de iuft, iar ca arme având arcuri, suliţi şi săbii curbate. Toţi vorbeau moldoveneşte.

Un călăreţ mai bătrân, venit din părţile Pocuţiei, întrebă:

– Iată-ne aci, Nicoară! De ce ne-ai chemat?

Nicoară îşi roti privirea asupra pâlcurilor de călăreţi şi-i numără pe ghicite. Erau cam opt sute de oameni.

– V'am chemat ca să scăpăm pe fraţii noştri dela ţărmul Mării Negre, de pacostea Lazilor care le pustiesc satele, le batjocoresc femeile şi fetele şi atacă corăbiile ce merg la Trapezund, Stambul şi Eupatoria. Ţara asta moldovenească dintre Nistru şi Bug, nu este o ţară a nimănui unde pot toţi veneticii să-şi facă de cap. Trebuie să ştie că se găsesc aci oameni care s'o apere, fie ei Tătari, Turci, Cazaci sau Poloni. Mai cu seamă tâlharii veniţi de aiurea...

– Dar cine sunt aceşti Lazi şi de unde au venit ei?

– Dumnezeu mai ştie. Incă din timpul lui Alexandru cel Bun şi al marelui Ştefan cel Mare, aceşti hoţi de mare poposesc pe ţărmul moldovenesc, ba se încumetă să urce gurile Dunării până la Galaţi şi chiar până la Brăila, în Ţara Muntenească. In zadar au încercat atâţea Domni moldoveni şi munteni ca să-i nimicească pentrucă ei fug, se ascund prin bălţile Dunării, prin ostroave, sau se adăpostesc în taberele turceşti şi tătăreşti, unde găsesc ocrotire. Acum au veşti sigure că Lazii se găsesc îngrămădiţi în Ostrovul Oceacovului iar corăbiile le au adăpos în adâncitura ţărmului. Au de împărţit o pradă bogată, pentrucă de curând au atacat trei corăbii mangopiene şi au prădat oraşul Chilia. Vor să ierneze la Oceacov. De aceea m'am gândit că este timpul şi locul cel mai potrivit ca să-i nimicim şi să le ardem corăbiile. In trei zile suntem acolo, dacă pornim mâine dimineaţă. Sunteţi hotărîţi?

– La ce ne mai întrebi? Dacă am venit până aci, ştiam noi că nu suntem chemaţi să jucăm şi să cântăm.

– Atunci vă rog să descălecaţi!

Se tăiară zece boi şi cinzeci de berbeci şi se deşertară douăsprezece butoaie cu vin. Şi-au pus caii să pască în pădurea din marginea Fărtaţilor.

In acea tabără improvizată, se găseau foşti luptători din oastea lui Ion Vodă cel Cumplit, mărşăluitori ai Pârcălabul lui Pârvu din Orhei, care făcuse o expediţie contra Tatarilor până la Nipru, ceştaşi în oastea Lituanilor, care au luptat contra Polonilor şi „Cazaci moldoveni", care au colindat stepa ucraineană până la Marea de Azov precum şi luptători stabili ai Moldovei Noi (Ţara dintre Nistru şi Bug), toţi oameni căliţi în lupte, bravi, credincioşi şi duşmani ai duşmanilor Moldovei. Din asemenea oameni s'au ridicat atâţea Hatmani şi Polcovnici, de care ascultau Cazacii şi Zaporajenii din Ucraina, înspăimântând şleahtele leşeşti, hoardele tătăreşti şi oştile turceşti.

A două zi, mica oaste îşi ridică tabăra şi sub comanda lui Ion Nicoară zis Potcovă, porni spre sud, ţinând cursul râului Bug. Pe sus ţipau pescăruşii care se îndreptau spre deltă.

De pe malul celălalt al Bugului, locuitorii din satele răzleţe, priveau lunga coloană de călăreţi care galopau. Ei îşi spuneau:

– Sunt Cazaci moldoveni! Iar va curge sânge...

A fost un atac fulgerător şi neaşteptat. Surprinşi, năuciţi şi îngroziţi, Lazii nici nu au avut timp să se apere. Armele lor nu se găseau în corturi. Cădeau cu capetele retezate, cu piepturile sfârtecate, zdrobiţi de copitele cailor. Cei care se strecurau şi încercau să fugă spre corăbii, erau întâmpinaţi de pâlcul lui Drăghici. Cădeau şi ei ciopârţiţi. Se auzeau gemete, blesteme, strigăte de implorare, pocnituri surde şi vâjâituri de săbii, capete boborosind şi glasuri care se îndemnau:

– Loviţi! Ucideţi! Nici-un Laz să nu scape!

Ion Nicoară porunci iar:

– Acum la corăbii!

Pe punţi, pe lot i legate de ţărm o parte din oastea lui Nicoară năvăli în corăbii. Erau cincisprezece vase mari cu pânze şi cu vâsle pe două rânduri în ambele părţi, vase de corsari înguste, lungi şi adânci, încărcate cu covoare, piei, blănuri, stofe, arme, provizii din belşug, blocuri de miere, vase de aramă, butoaie cu băuturi scumpe, lăzi cu icre şi peşte afumat, saci cu făină şi obiecte de preţ.

Intreaga pradă din tabără fu încărcată în corăbii care fură îndreptate la gura Nistrului şi de acolo urcară în sus până la Movilău, unde vasele fură descărcate. Prada a fost împărţită cinstit de către Ion Nicoară care şi-a oprit cu voia tuturor, corturile, alimentele şi surplusul de arme, spunând:

– E bine să le păstrez eu, căci vom mai avea nevoie de ele în curând.

Ion Nicoară, zis Potcoavă, scăpase ţinuturile moldoveneşti de pacostea Lazilor, scăpase pentru un deceniu libertatea Mării Negre de aceşti piraţi porniţi din părţile Caucazului. Dar avea acum şi bani şi scule de războiu de care avea nevoie pentru atingerea unui scop măreţ: să ajungă Domn al Moldovei. Şi a ajuns cu sprijinul Cazacilor moldoveni de peste Nistru, cu cel al ţăranilor din Basarabia şi chiar cu sprijinul multor boieri din cetăţile Moldovei, care vedeau în el un viteaz, un iubitor de ţară şi un om de mareaţă frumuseţe, mai ales că Ion Nicoară avea pretenţia că este din neamul lui Ion Vodă cel Cumplit.

Dacă Ion Vodă-Potcoavă, fostul hatman de Cazaci moldoveni, a domnit numai un an şi ceva, pentruca apoi să fie înfrânt de Petru Vodă-Şchiopul, căruia îi furase domnia, şi apoi să fie ucis de Poloni, unde îşi căutase adăpost, pentru-că Turcii au stârnit să fie ucis, nu înseamnează că el a fost un venetic, un nepriceput sau un Domn slab.

Ţăranii şi boierii moldoveni n'ar fi primit un Domn stăruit de limba şi naţia lor. Ori atât Ion Vodă cel Cumplit cât şi Ion Vodă-Potcoavă şi mai târziu Simion Movilă, au fost Moldoveni din Transnistria (Moldova nouă), cum i se zicea până acum două sute cincizeci de ani provinciei dintre Nistru şi Bug. Işa se mai ridicaseră şi alţi pretendenţi la tronul Moldovei şi aceştia tot din Transnistria.

Faptul că Ion Vodă-Potcoavă, mai înainte de a deveni Domn al Moldovei, a nimicit bandele de Lazi care practicau pirateria pe Marea Neagră şi pe Dunăre, încă este un fapt, care trebuie să rămână în istorie.

SFATURI GOSPODAREŞTI

Păstrarea zarzavaturilor pentru iarnă

Pentru păstrarea peste iarnă, legumele se recoltează toamna târziu, pe vreme uscată, frumoasă, se curăţă de foile stricate ori netrebuincinase iar la rădăcinoase se retează toate foile la un deget dela cotor; nu este bine să se spele legumele ce punem la păstrat, nici chiar să se cureţe de pământ.

Niciodată nu e bine să se pună la păstrat peste iarnă, legume bolnave, rănite de sapă, ude, ci numai cele perfect sănătoase, întregi, svântate. Nu se păstrează bine nici rădăcinile cari se lasă prea mult pe câmp la soare până ce încep să se vestejească.

Legumele se păstrează peste iarnă în pivniţe, în beciuri şi bordeie, iar în lipsa acestora afară în gropi, în silozuri acoperite etc.

Oricare ar fi încăperea de păstrare, aceasta trebuie să fie răcoroasă, dar ferită de ger, de umezeală prea mare, de şoareci şi şobolani, să fie curată, fără miros de mucegai şi aerul să poată fi uşor primenit prin răsuflători. Sunt mai bune încăperile cu pământ reavăn de jos, decât cele cu piatră, cărămidă ori ciment.

Legumele se pun în pivniţe, beciuri etc. pe categorii, rădăcinile în nisip curat de râu, puţin jilav, varza, conopida, curăţată de foile de pe margine, se pot păstra şi ele un timp oarecare în pivniţe, beciuri etc. dar trebue recoltate cu rădăcini cu tot, iar rădăcinile să fie îngropate în pământul săpat din beciu, căpăţânile să nu se atingă unele de altele.

Ceapa şi usturoiul se păstrează în poduri de case, magazii, ori hambare ferite de ger, dar şi de căldură prea mare, făcute funii ori învelite în paie, puse jos, printre cepe şi deasupra lor.

Prazul se păstrează de obicei afară, stratificat într'un şanţ, scurtându-i puţin din rădăcinile şi foile prea lungi.

Toate legumele puse la păstrat, ori unde ar fi puse, se cercetează din când în când pentru a se vedea dacă nu au început să se strice. In cazul când se găsesc legume stricate, mucegăite ori încinse, acestea se separă, rămânând la păstrat numai cele bune.

– Port national transnistrian –

VIEAŢA CREŞTINEASCĂ IN TRANSNISTRIA

(Urmare din pag. 2-a)

Transnistria este împărţită în 3 Eparhii: Balta, condusă de Episcopul Vasile Stan al Maramureşului, refugiat din Ardealul cedat, Tulcin şi Odesa.

O deosebită înţelegere a arătat Mitropolitul Visarion, clerului refugiat din U.R.S.S., care a mai putut scăpa de urgia bolşevică.

Astfel, a fost pus la loc de cinste Mitropolitul Niculae Avasinschi al Rostovului şi Caucazului de Nord, în etate de 85 de ani, care a scăpat ca prin minune de a nu fi executat şi a trait la Melitopol ca măturător de stradă. Au găsit deasemenea dragoste şi înţelegere Episcopul refugiat Serafim al Melitopolului, Arhiepiscopul Antonie şi numeroşi preoţi ai vechii Rusii ce astăzi îndeplinesc în Transnistria, un rol important misionar religios.

Dacă clerul este la înălţimea chemării sale atât de înalte şi propaganda misionară în Transnistria este viguroasă, ea se datoreşte tipăriturilor, ce sunt răspândite în popor.

Propaganda misionară la sate care este bine primită, se face prin foi misionare, cărţi de rugăciune, calendare, etc.

Pentru reeducarea tineretului, influenţat de ideile comunismului, s'au tipărit cărţi religioase ce ajută şi acolo unde credincioşii rămânând fără păstor, începe să se mărească numărul sectanţilor.

Astfel în tipografia Misiunii Ortodoxe din Odesa au apărut un număr însemnat de tipărituri româneşti şi ruseşti cu caracter propagandistic şi creştin.

Dintre tipăriturile româneşti cităm:

Revista „Transnistria creştină"; Cântări bisericeşti pentru corurile dela sate; „Lăudaţi pe Domnu", carte de rugăciuni; „Viaţa religioasă în Transnistria" de Arhim. A. Nica; „Viaţa bisericească a Odesei" de V. Besviconi; cărţi de rugăciuni şi alte cărţi cu caracter religios.

Deasemenea sunt numeroase şi tipăriturile care au apărut în limba rusă: „Hvalite Gospoda", cărticică de rugăciuni; „Jurnal dlea detei", „revistă pentru copii"; „Hristos Voscrese"; „Hristianschi Vestnic"; cântări bisericeşti, calendare, molitfelnic, cărţi de rugăciuni, etc.

Au apărut deasemenea cărţi de curs primar în 30.000 de exemplare şi sunt în pregătire manuale didactice de curs secundar.

In această nouă lume a vieţii creştine, poporul credincios transnistrian a simţit suflul creştinismului, oamenii fiind câştigaţi sufleteşte pentru ortodoxie luând parte la reconstrucţia bisericilor distruse şi scoţând din vechi ascunzători icoane şi odăjdii.

Sub înţelegătoarea şi înţeleapta păstorie a I. P. S. Mitropolit Visarion Puiu, vieaţa religioasă din Transnistria este îndrumată azi pe calea cea bună şi sământa aruncată din belşug, va da roadele sale, adăpând pe fraţii moldoveni însetaţi, la apa cea cristalină a curatului isvor creştin, ortodox român.

Florin Andrei

Un an greu pentru Rusia Sovietică

Vicepreşedintele Walace ale Statelor Unite ale Americii a ţinut de curând la Cleveland Ohio, un discurs, în care a vorbit despre starea aprovizionării Rusiei Sovietice.

El a spus, că soldaţii de pe front sunt singurii oameni din Uniunea Sovietelor cari mai sunt hrăniţi mai binişor. Anul viitor, 1944, va fi foarte greu pentru Rusia, iar Statele Unite trebue să facă tot ce le stă în putere, aprovizionând pe Ruşi cu hrană destulă pentrucă să poată duce războiul.

Operaţiunile sovietice, a spus mai departe vicepreşedintele Statelor Unite, sunt de cel mai mare folos pentru Statele Unite.

Ele economisesc sânge american, pentrucă, Rusia poartă încă greutatea principală a războiului contra Germaniei.

Ştiri din toată lumea

Ce va face Turcia?

◆ Domnul Menemenelogłu, ministrul de afaceri străine, al Turciei a venit dela Cairo, unde s'a întâlnit cu delegaţii Angliei şi Statelor Unite.

El a spus ziariştilor că Turcia nu va intra în război şi că nu va da voe nici altora să treacă cu vapoarele de război prin apele Turciei, sau să-şi facă garnizoane de aviaţie în Turcia.

Sofia a fost bombardată

◆ Sofia, capitala Bulgariei a fost bombardată de avioanele americace. Au fost mulţi morţi şi răniţi, mai cu seamă în părţile oraşului locuite de muncitori.

Revoluţia din Liban

◆ Libanul este o ţară locuită de un neam arab, pe malul Mării Mediterane, la Miază noapte de Palestina.

Acum câteva zile, armatele franceze află oare acolo, au arestat pe preşedintele republicii Libanului şi pe preşedintele consiliului de miniştri.

Din această pricină, poporul Libanului s'a revoltat. Se dau lupte între armata franceză şi populaţie. Guvernul de la Londra este foarte îngrijorat din această cauză. De asemenea, celelalte state arabe din vecinătate, cum sunt Egiptul şi Irakul sunt foarte nemulţumite din cauza felului în cape Francezii se poartă cu Arabii din Liban.

Din revoluţia Arabilor din Liban s'ar putea să iasă o uniune a tuturor Arabilor, fapt care ar zădărnici planurile U. R. S. S. de a se amesteca în treburile arabe.

Pe de altă parte, guvernul de la L o n d r a nu a recunoscut pe noul şef al Statului libanez, Emil Edde, numit de francezii generalului de Gaulle.

Foamete în Italia

◆ In Italia de Miazăzi, unde acum stăpânesc Englezii şi Americanii este foamete mare. In gara Cava, poliţia americană a tras asupra mulţimii de oameni cari au voit să prade un tren încărcat cu hrană. Mulţimea scose eşinele drumului de fier peste noapte şi începuse să spargă uşile vagoanelor.

Au căzut mai mulţi morţi şi răniţi dintre civilii italieni.

Ce vrea Rusia

◆ După cum se ştie, Stalin a pomenit în cuvântarea sa de acum zece zile şi despre Moldova, care ar fi una dintre ţările pe care ar vrea să le elibereze Rusia.

Ce înseamnă această libertate, noi ştim destul de bine

Ce-a înţeles Stalin prin MOLDOVA! Unii au crezut că numai fosta republică Moldovenească. Alţii au spus că prin Moldova se înţelege pământul moldovenesc până la Prut, adică şi Basarabia, iar alţii au înţeles că Stalin s'a gândit la toată ţara moldovenească, până la munţii Carpaţi, cuprinzând aşa dar şi Bucovina.

Cei cari spun aşa sunt singurii care l-au înţeles bine pe Stalin, fiindcă planurile ruseşti se cunosc de multă vreme.

Mai mult încă, tare ne gândim că Rusia nu s'ar mulţumi numai cu atât, ci ar pofti şi mai mult, adică toată ţara românească, până acolo unde Dunărea se întâlneşte cu munţii Carpaţi adică până aproape de Serbia.

Germania se va lupta până la biruinţă

Cuvântarea Fuehrerului Adolf Hitler

In seara zilei de 9 Noembrie, Fuehrerul Adolf Hitler a rostit la Muenchen un discurs în care a arătat că Germania nu va capitula niciodată, oricât va dura războiul.

Fuehrerul Adolf Hitler a spus că în războiul din Răsărit se hotăreşte soarta lumii întregi. Colosul bolşevic a ameninţat şi ameninţă întotdeauna ţările europene.

Rusia, a spus Adolf Hitler, pretinde că este ameninţată de ţările europene.

Putea Finlanda să ameninţe Rusia? Puteau state mici ca Estonia, Letonia şi Lituania să cucerească Uralii?

România, deasemeni, nu a avut desigur niciodată gândul de a ocupa Caucazul şi sondele petrolifere dela Baku, da Rusia a urmărit cu încăpăţânare ţelul de a ocupa nu numai gurile Dunării, dar şi regiunile petrolifere ale României şi, în plus, întreaga peninsulă Balcanică, spre a o utiliza ca trambulină pentru noui cuceriri.

După ce a arătat că prin atacurile lor aeriene, duşmanii Germaniei nu reuşesc decât să întărească dorinţa de izbândă şi de răzbunare a poporului german, Fuehreul a încheiat spunând:

De ar dăinui acest război oriât ar vrea, niciodată Germania nu va capitula. Niciodată nu vom repeta greşeala din anul 1918, şi anume să depunem armele cu un sfert de oră înainte de amiază. Să se ştie bine aceasta. Cel care va depune ultimul armele va fi Germania şi ea nu le va depune decât la 12 şi 5 minute.

Frontul de Răsărit

Căderea Jitomirului

Fiind împinşi de armatele germane, Sovieticii au părăsit ieri, oraşul Jitomir.

Vestea aceasta a pus pe gânduri pe Englezi.

Germanii continuă contra atacurile lor câştigând teren, la Fastov.

FORMAREA UNUI GUVERN INDIAN

S'a format un guvern al Indiei libere. Se ştie că India este de multă vreme sub apăsarea englezească. Japonezii au ocupat o bună parte din pământurile indiene stăpânite de Englezi. Naţionaliştii indieni au alcătuit o mare armată naţională şi guvernul indian a declarat război Angliei. In curand, armata indiană va porni la luptă pentru ca să elibereze ţara.

Ştiri din ţară

◆ Domnul Mareşal Antonescu continuă inspecţiile sale în ţară. Domnia Sa se interesează cu deamănuntul de gospodăria judeţelor, a oraşelor, a spitalelor, a şcolilor şi a satelor.

Domnul Mareşal a intrat şi în gospodăriile sătenilor, dojenind aspru pe cei leneşi şi cu casele murdare, şi lăudând pe bunii gospodari.

◆ In ţară, guvernul a lăsat liberă vânzarea zahărului. Populaţia va putea cumpăra de acum cât zahăr îi trebueşte, fără cartelă, cu preţul de 172 lei şi 176 lei kgr.

Se ştie că şi pâinea albă se dă la oraşe fără bon, iar pâinea neagră se dă din destul Tot aşa şi uleiul, se dă în ţară cu bon, dar pe preţ mic şi de-ajuns pentru hrana poporului.

◆ In toate oraşele din ţară, primăriile au îngrijit să aducă lemne pentru populaţie. Văduvele de război, orfanii, invalizii şi săracii au primit lemne fără plată, dela Consiliul de patronaj.

Vânătorii de munte în Crimeia

Datoria cea mare

(urmare din pag. I-a)

Să uităm că ei mor, să petrecem nepăsători, să ne gândim numai la noi?

Cine se gândeşte numai aşa, acela este un om lipsit de suflet. acela nu merită să trăiască pe pământ, pentrucă acela este fiară sălbatecă, nu om. In sufletul oamenilor de felul acesta, nu mai este nici omenie, nici teamă de Dumnezeu. Să îndepărtăm dintre noi pe oamenii aceştia cu sufletul de piatră, să nu facem ca ei.

Datoria noastră cea mare este să fim numai cu gândul la cei care mor, să muncim cu vrednicie şi mai mare, să ajutăm pe copiii şi soţiile lor, să ţinem strâns, aci acasă, un front care cu nimic nu este mai prejos decât frontul militar: frontul omeniei, al dragostei şi al frăţiei, între toţi Românii.

Şi să ştim una: că frontul celalt nu poate fără frontul de acasă.

Numai uniţi şi îngrezători în biruinţă vom birui pe duşman.

Numai cu gândul la cei care luptă şi mor, vom trece cu bine peste greul războiului şi ne vom găsi într'o ţară luminoasă şi fericită.

Nicolae Dobrogeanu

– Tancuri germane într'un oraş rusesc –